

Expertgruppen för digitala investeringar

Analys av investeringen Fastighetsbildning 2.0.
hos Lantmäteriet

Datum: 2018-03-28

Dnr: Komm2018/00394-1

En digital fastighetsbildning för en effektivare samhällsbyggnadsprocess

Fastighetsbildning är en viktig grund för samhällsutveckling, fastighetsförvaltning och kreditgivning och utgör en central del i samhällsbyggnadsprocessen. Rekordfart på byggandet och infrastrukturinvesteringar har satt ökad press på en snabbare process som i dag hanteras både av Lantmäteriet och kommunerna.

Investeringen "Fastighetsbildning 2.0" handlar inte bara om att skapa enhetlig och snabbare hantering av de ca 14 000 ärenden som hanteras i det nuvarande systemet "trossen". Det handlar även om att lägga grunden för en digital förflyttning som ska fungera i en framtid där kunderna förväntar sig ett än mer centrerat kundorienterat stöd.

Investeringen ska modelleras fram, bygga på och stödja standardisering. Den ska även möjliggöra för fortsatt digitalisering genom hela lärandeprocessen.

Investeringen är en digital transformation och utmanar därmed arbetssätt, det statliga åtagandet och finansieringen av verksamheten.

Investeringens storlek: 100 miljoner. Förväntat slutdatum: 2023.

Metodbeskrivning

Lantmäteriet har önskat stöd från Expertgruppen för initiativet Fastighetsbildning 2.0.

Expertgruppens 6 utgångspunkter har använts som grund för iakttagelser och framtagning av rekommendationer.

Iakttagelserna är vad Expertgruppen har sett och uppmärksammat vid analys av skriftligt underlag samt i dialog med myndigheten.

Rekommendationerna grundas på observationer och Expertgruppens bedömning.

Expertgruppens kansli har träffat medarbetare och ledning, sammantaget vid tre tillfällen.

Expertgruppen och kansliet har diskuterat observationer och rekommendationer med representanter för myndighetens ledning vid ett tillfälle.

lakttagelser

Satsningen är välmotiverad och ligger i linje med regeringens mål och myndighetens inriktning om en digitalisering av samhällsbyggnadsprocessen.

Myndigheten har en robust organisation för verksamhetsutveckling. Den har en genomtänkt strategi på övergripande nivå, som är nedbruten så att enskilda initiativs roll är tydliga i relation till helheten. Lantmäteriet har kommit långt i sin digitala mognad både i strategisk syn och i tillämpat arbetssätt. Engagerade och kunniga medarbetare tillsammans med myndighetens erfarenhet av digitala satsningar ökar möjligheterna för ett bra genomförande av satsningen.

Insatsen kommer att medföra omfattande förändringar i arbetssätt inom divisionen fastighetsbildning. Eftersom satsningen kan komma att leda till betydande effektivisering kommer intäkter till myndigheten i form av avgifter att minska. Detta kommer att påverka hela myndigheten. Investeringen utmanar även frågor kring vilka uppgifter Lantmäteriet egentligen har inom det statliga åtagandet och hur dessa uppgifter ska utföras och prissättas.

lakttagelser

Insatsen påverkar även Lantmäteriets roll och uppgift i förhållande till kommunerna (KLM-kommuner) i och med att satsningen innebär att nuvarande ärendesystem som även vissa kommuner använder sig av kommer att avvecklas. Lantmäteriet behöver försäkra sig om en lösning som säkerställer att kommuner kan leverera nödvändiga uppgifter på ett enkelt sätt så att nuvarande system helt kan avvecklas.

Lantmäteriet har valt att upphandla en standardiserad plattform för ärendehanteringssystem och bygga handläggningsstödet på detta. Det är i nuläget för tidigt att avgöra om det är rätt strategiskt val. Däremot har upphandlingen föregåtts av en gedigen upphandlingsprocess inom ramen för konkurrenspräglad dialog där olika prototyper har testats hos flera leverantörer.

Det kan även finnas fler risker än vad som uppmärksammats med både genomförandet och de långsiktiga förvaltningskostnaderna för att hålla systemet igång. Är det fullt ut säkert att det är så enkelt som det beskrivs att koppla på handläggningssystemet på den nya plattformen och vad händer om den nya plattformen inte levererar som tänkt.

Lägg grunden för en effektivare samhällsbyggnadsprocess!

Rekommendation

Vi ser att investeringen har potential att bidra till att i grunden förändra och effektivisera samhällsbyggnadsprocessen. För att nå er långsiktiga vision och inriktning krävs uthållighet med att förankra förändringsprocessen hos alla berörda, både i och utanför myndigheten. Det är även viktigt att ha fortsatt fokus på att identifiera och hantera risker.

En utmaning är att hitta former för hur ägarskapet på ledningsnivå ska se ut och hur det ska utövas i genomförandet och i det förändringsarbete som följer av investeringen. Det är angeläget att ni arbetar fram en flexibel och anpassad styrning som inte hämmar enskildas initiativförmåga och kreativitet.

Utveckla er prissättningsmodell så att denna skapar incitament till att fortsätta förenkla och effektivisera era tjänster. Fokusera på slutprodukten och dess värde gentemot kund.

För att i framtiden dra nytta av digitaliseringens möjligheter behövs en mer flexibel organisations- och verksamhetslogik som inte utgår från idag givna och traditionella verksamhetsgränser.

Skalbara och standardiserade lösningar bör prioriteras och särlösningar undvikas. Vårt råd är därför att ni utvecklar en nationell standardlösning för kommunerna att ansluta sig till. En nationell standardlösning skapar förutsättningar för att utveckla ett behovsanpassat och effektivt stöd till kommunerna gällande utvecklade arbetssätt.

